

φος κατὰ τὸ θέρος ψυχρὰ καὶ δροσερά· νυκτὸς δὲ αἰ κόμαι τῶν δένδρων μειοῦσι τὴν ἀπώλειαν τῆς θερμότητος δι' ἀκτινοβολίας, ἔνεκα δὲ τούτου καὶ ὁ ἀήρ καὶ τὸ ἔδαφος προφυλάσσονται ἀπὸ ἰσχυρᾶς ἀποψύξεως.

Στενότερα πρὸς ταῦτα σχετίζεται τὸ ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν σπουδαῖον γεγονός, ὅτι ὁ δασικὸς ἀήρ, ἰδίως τὸ θέρος ὑπόκειται εἰς πολὺ ἥσσονας θερμικὰς διακυμάνσεις (ἄκρα) καὶ ὡς ἐκ τῆς κατωτέρας αὐτοῦ θερμοκρασίας εἶνε σχετικῶς ὑγρότερος ἢ ὁ γειτνιαζὼν ἐλεύθερος ἀήρ.

Ὁ κλιματικὸς οὗτος χαρακτήρ τοῦ δασικοῦ ἀέρος τοσοῦτον καταφανέστερον ἐκδηλοῦται ὅσῳ θερμότερα εἶνε ἡ ὥρα τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἔτους, καὶ ὅσον πυκνότερα εἶνε τὰ δένδρα, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὅσῳ μᾶλλον ἐπιτείνεται ἡ συμπύκνωσις τῆς συνδενδρίας. Ἐν συμπύκνωσις νεαρῶν ξυλόχοις κατὰ τὰς νεωτέρας ἐρεύνας τοῦ καθηγητοῦ Ebermayer τὸ δασικὸν κλίμα εἶνε παλὺ ἰσχυρότερον ἀποτετυπωμένον ἢ εἰς γηραιᾶς ὕλοτομησίμους, ἢ καὶ εἰς ἀραιωμένους κακῶς θεραπευθείσας συνδενδρίας. Οὕτω λ. χ. ἀραιοὶ καὶ ἠλιαζόμενοι πευκῶνες ἐν πεδινῇ χώρᾳ, εἶνε πολὺ θερμότεροι καὶ ξηρότεροι ἢ τὰ πυκνά, ὑγρὰ καὶ ψυχρά, πολυφέλα δάση ἐλάτης, τὰ ἐπὶ ὑψηλῶν ὀρέων κείμενα.

Ἀπὸ ὑγιεινῆς δ' ἀπόψεως ἀξιοπαρατήρητον εἶνε καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀήρ ἀμέσως ὑπὲρ τὰς κόμας τῶν δένδρων καὶ κατὰ τὰ πέρατα τοῦ δάσους ἐμπεριέχει μέσον ὄρον ὄζοντος (ὄζονίου) μείζονα ἢ ἐντὸς αὐτοῦ, ὅπου μέρος τοῦ ὄζοντος κατανακλίσκεται ὑπὸ τοῦ σηπομένου φυτικῆς στρώματος.

Εἰ καὶ τὸ ὄζον δὲν κέκτηται τὴν πρότερον ἀποδιδομένην αὐτῷ μεγάλην σπουδαιότητα, τὸ δὲ συστατικὸν τοῦτο τοῦ ἀέρος οὐδεμίαν ἔχει συνάφειαν πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἐπιδημιῶν, οὐχ ἤττον εἶνε ἀναντίρρητον, ὅτι τὸ ὄζον πολὺ συντελεῖ εἰς καθαρισμόν τοῦ ἀέρος, ὡς ἔχον τὴν ἰκανότητα διὰ τῆς ἰσχυρᾶς ὀξειδωτικῆς ιδιότητός του νὰ καταστρέφῃ καὶ καθιστᾷ ἀβλαβῆ τὰ δύσοσμα καὶ ἐνίοτε ἐπιβλαβῆ ἀέρια τὰ ἀναπτυσσόμενα κατὰ τὴν ἀπόσπῃν φυτικῶν οὐσιῶν ἐντὸς τῶν ἐλωδῶν ὑδάτων. Διὸ καὶ εὐρίσκομεν πλεῖον ὄζον μόνον εἰς τόπους ἐξέχοντας ἐπὶ καθαρότητι ἀέρος, ὡς ἐγγὺς τῶν δασῶν, εἰς τὰ ὄρη, ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ παρὰ τὰς παραλίαις, ἐν λίμναις, ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ ἐγγὺς καταρρακτῶν κτλ. ἀλλὰ κατὰ κανόνα ὑπάρχει ἔλλειψις ὄζοντος ἢ εὐρίσκεται τοῦτο ἐν σμικρᾷ ποσότητι ἐντὸς τοῦ ἀκαθάρτου ἀέρος τῶν δωματίων, ἐγγὺς κοπροθεσιῶν καὶ ἀφοδευτηρίων, ἐν ἰσχυρῶς νεφελῶδει ἀέρι, ὅπου κατανακλίσκεται διὰ τῆς ὀξειδωσεως ὀργανικῶν οὐσιῶν. Οἱ ὕγροι νοτιοδυτικοὶ καὶ δυτικοὶ ἀνεμοὶ οἱ διερχόμενοι ὑπὲρ τὴν θάλασσαν αὐξάνουσι τὴν ποσότητα τοῦ ὄζοντος, τὰνάπαλιν δὲ οἱ ξηροί, οἱ ἀπὸ τῆς στερεᾶς πνέοντες, ἐλαττοῦσι τὸ ποσὸν τοῦ ὄζοντος.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους πολλοὶ ἐπὶ τῇ βίσει λεπτομερῶν παρατηρήσεων ἀπεδέξαντο, ὅτι τὸ ὄζον ἔχει ποικίαν τινα ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὑγείας. Κατὰ τὸν καθηγητὴν τὴν ἐν Binz Βόννην τὸ ὄζον κέκτηται ὑπνοποιὸν δύναμιν. Ὁ δὲ Δρ. Εὐσελεῖν (Eyselein) ἐν Βλαγκέμβουργῳ τῆς Ἑριώνης (Blankenburg am Harg) παραδέχεται ὅτι ἀήρ μέσης περιεκτικότητος ὄζοντος ἐπιδρά ὠφελίμως ἐπὶ τῶν ἐκ χρονίων νευρικῶν παθήσεων πασχόντων. Ἐντεῦθεν δ' ἐξηγοῦνται ἴσως καὶ τὰ πολλάκις τόσον ἐκτάκτως ταχέα θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα παρὰ τοῖς νευρικοῖς τὰ ἐπιτυγχανόμενα εἰς τόπους δασώδεις, ὀρεινοὺς καὶ παρυδατίους. Πλὴν δὲ τῶν πολυτίμων τούτων ιδιοτήτων τοῦ δασικοῦ ἀέρος τὰ δάση διὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῶν δένδρων ἐξασθενοῦσι τὰ μάλιστα τὴν κίνησιν τοῦ ἀέρος καὶ παρέχοντα προβολὴν κατὰ τῶν ὀρμητικῶν ἀνέμων, ἰδίως δὲ κατὰ τῶν βορείων ψυχρῶν καὶ ξηρῶν ρευμάτων ἀέρος, ἅτινα εὐκόλως προξενοῦσι φλογιστικὰς νόσους.

Ἐὰν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ δάσος παρέχεται τὴν προβολὴν ταύτην καὶ διὰ τὴν ἐγγυτέραν περιχώρον καὶ ὅτι αἱ χαρακτηριστικαὶ ιδιότητες τοῦ δασικοῦ ἀέρος δύνανται διὰ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος νὰ μεταδοθῶσι κατὰ τι ἐξησθημέναι καὶ εἰς τὰ πλησιόχωρα μέρη, εὐνόητον ἀποβαίνει, ὅτι τὰ χάριν ἀναπνοῆς καθαροῦ ἀέρος καὶ διαμονῆς ἐν ὑγιεινῷ ἐδάφει ἰδρῶμενα θεραπευτήρια δέον νὰ ἰδρῶνται κατὰ προτίμησιν ἐγγὺς δασῶν ἢ μεσημβρινῶν ἢ μεσημβρινοδυτικῶν κλιτύων, μὴ προσβαλλομένων ὑπὸ τῶν ψυχρῶν ἀνέμων καὶ ὅσῳ τὸ δυνατόν εἰς θέσεις ὑπερκειμένους τῶν κοιλάδων καὶ τῶν κοιτῶν τῶν ποταμῶν. Παρ' ἡμῖν αἱ πλεῖσταί μοναὶ πληροῦσι σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν τοὺς προεκτεθέντας ὄρους.

(ἔπεται συνέχεια)

ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΚΑ

Ὅπως ἐξακριβώθωσι πολλὰ δύσλυτα εἰσέτι σεισμολογικὰ ζητήματα, εἰς ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη τηροῦσιν ἀκριβεῖς σημειώσεις τῶν συμβαινόντων σεισμῶν. Τούτου ἔνεκα τῇ παρακλήσει ἡμῶν καὶ ὁ ἀξιώτιμος γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρομιῶν καὶ τηλεγράφων κύριος Γεωργαντᾶς δι' ἐγκυκλίου του διέταξεν ἅπαντα τὰ τηλεγραφικὰ τοῦ κράτους γράφειν ἢ ἀναγράφωσιν ἀκριβῶς πάντα σεισμὸν λαμβάνοντα χώραν ἐν τῇ καθέδρᾳ αὐτῶν ἢ τοῖς περιχώροις καὶ τὰς σημειώσεις αὐτῶν ν' ἀποστέλωσι πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν. Ὅπως δὲ ἡ μελέτη αὕτη γίνεται τελειότερα καὶ ἡμεῖς θερμῶς παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς δυναμένους νὰ τηρῶσιν ἀκριβεῖς σημειώσεις περὶ σεισμῶν, ἤτοι τὴν ὥραν καὶ τὴν διάρκειαν, τὴν ἰσχύν, τὴν διεύθυνσιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν σεισμῶν. Πρὸ πάντων δὲ παρακαλοῦμεν τοὺς ἐν Τουρκίᾳ νὰ ἐξετάλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῶν σεισμῶν, ἰδίᾳ δὲ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σμύρῃν, Θεσσαλονίκῃ, Σάμῳ, Χίῳ, Νέᾳ Ἐφέσῳ, Κρήτῃ, Ρόδῳ, Ἀλικαρνασσῳ, Ἰωαννίνοις, Πρεβέζῃ, κτλ. καὶ τὰς σημειώσεις αὐτῶν νὰ πέμπωσιν ἡμῖν. Οὕτω θὰ δυνηθῶμεν νὰ συντάξωμεν ἀκριβεστάτην στατιστικὴν τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ συμβαινόντων σεισμῶν, ἐξ ὧν μεγίστη ἢ ὠφέλεια ἢ τε ἐπιστημονικὴ καὶ πρακτικὴ.

(Τύποις Πάσσαρη καὶ Βεργιανίτου)